

Hur ska vi genomföra rusmedelsförebyggande arbete i skolan?

PEPPP

LEADER
Aktion
Österbotten YHYRES

LEADER

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Vilka metoder fungerar (inte)
i rusmedelsförebyggande
arbete?

- Vad fungerar?
- Vad fungerar inte?
- Vad rekommenderas inte?
- Vilka insatser kräver mera forskning?

Fungerar

Ärlig och faktabaserad dialog, diskussion och interaktion

Att problematisera och rätta vanliga missuppfattningar om rusmedel

---

Att lära ut livskunskapsfärdigheter (life skills)

Att identifiera och uppmärksamma gott beteende

Att observera och ingripa vid misstanke om psykisk ohälsa

Fokus på kortsiktiga och realistiska konsekvenser av rusmedelsbruk, vilka målgruppen upplever vara relevanta

---

Modeller och metoder som lämpar sig för barnens och ungdomarnas ålders- och utvecklingsnivå

Långsiktigt arbete, upprepade åtgärder

Fungerar

Tydliga regler, konsekvenser och samma signal gällande rusmedelsbruk både hemma, i skolan och på fritiden

---

Program som stärker föräldraskapet

Samarbete mellan föräldrar och att föräldrarna vet var barnet är, gör och vem barnet umgås med

---

Tillgång till en mångsidig och strukturerad fritidsverksamhet

---

Policy och handlingsplan mot rusmedelsbruk

Pedagogiska insatser i skolan – t.ex. positivt lärarledarskap, socialt och emotionellt lärande

---

Insatser för elevhälsan och mot mobbning och skolk

Insatser som ökar skoltrivseln bland elever och personal

Program som stärker klassammanhållningen, -gemenskapen och känslan av sammanhang

---

Individuella samtal (studerandevården)

Fungerar inte

Korta eller enstaka punktinsatser

Monologer av vuxna

Undervisning som enbart informerar om rusmedel och riskerna med dessa

---

Utdelning av material, utan att diskutera innehållet

Lära ut livskunskapsfärdigheter, utan tydlig koppling till rusmedelsfostran

---

Enskilda temadagar (men temadagar som genomförs som komplement till övrig rusmedelsfostran kan rekommenderas)

Enskilda kampanjer till elever

Att visa barn och unga hur olika droger ser ut

Att fokusera på långsiktiga (hälso)följder som i ungas liv kan kännas överkliga och alltför avlägsna

Rekommenderas inte

Rusmedelsfostran genom skrämsel, som att visa äckliga eller skrämmande bilder eller associera till döden

---

Moraliserande rusmedelsfostran

"Body shaming" – att stärka stereotyper om hur en person som t.ex. röker tobak eller använder droger ser ut, och genom det värdera ett vackert utseende framom annat

---

Före detta missbrukare som berättar om sitt liv, kan t.ex. ge bilden av att man kan leva ett "spännande och coolt" liv med diverse farligheter och ändå klara sig bra – men det är självklart också möjligt att en före detta missbrukare kan genomföra en fungerande rusmedelsfostran

Kräver mera forskning

Fritidsklubbar och -aktiviteter

Förebyggande av icke-medicinsk användning av receptbelagda läkemedel och nya psykoaktiva substanser - men de flesta evidensbaserade förebyggande åtgärderna inte är substansspecifika

---

Interventioner och policyn som riktar sig särskilt till barn och unga i riskgrupper

---

Att påverka det inflytande medierna har på individen - speciellt populärkultur, t.ex. kändisar, film eller musik kan inverka på initieringen av riskbeteende

---

(Karinen, 2018; Klaari, 2016; Lee, Talić & Košir, 2012; Soikkeli, Salasuo, Puuronen & Piispa, 2011; UNODC & WHO, 2013)

Material

- Handbok för skolpersonal
- Material för undervisning
- Checklista för rusmedelsförebyggande arbete i skolan

Tack!

- www.pepp.fi
- www.facebook.com/pepp.fi
- Instagram: @pepp.fi